ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **Q. T. N.,** zastoupen Mgr. Ing. Janem Klikem, Ph.D., advokátem se sídlem Karlovarská 87/130, Plzeň, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,** se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 6. 2020, čj. MV-64444-5/SO-2020, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 9. 2022, čj. 57 A 110/2020-72,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

Odůvodnění:

[1] Žalobce podal ke Krajskému soudu v Plzni žalobu proti výše uvedenému rozhodnutí žalované, kterým žalovaná zamítla odvolání podané otcem žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra o zamítnutí žádosti žalobce o udělení trvalého pobytu za účelem sloučení rodiny. Krajský soud usnesením ze dne 5. 2. 2021, čj. 57 A 110/2020-34, žalobu odmítl jako opožděnou a rozhodl o vrácení uhrazeného soudního poplatku. Toto usnesení Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 5. 2022, čj. 8 Azs 89/2021-40, ke kasační stížnosti žalobce zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení, neboť dospěl k tomu, že závěr o opožděnosti žaloby není dostatečně odůvodněn.

[2] Krajský soud usnesením ze dne 26. 8. 2022, čj. 57 A 110/2020-69, žalobce vyzval k opětovnému zaplacení soudního poplatku za řízení o žalobě ve výši 3 000 Kč, a to ve lhůtě 15 dní. Současně jej poučil, že nebude-li poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení zastaví, přičemž k zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží. Tato výzva byla žalobci doručena prostřednictvím jeho zástupce dne 29. 8. 2022. Jelikož žalobce ve stanovené lhůtě soudní poplatek nezaplatil, krajský soud řízení shora označeným usnesením zastavil.

[3] Usnesení o zastavení řízení žalobce (dále „stěžovatel“) napadl kasační stížností. V ní namítá, že jeho otec podal dne 6. 9. 2022 v bance příkaz k úhradě (jehož kopii stěžovatel ke kasační stížnosti přiložil). Proto lze předpokládat, že soudní poplatek byl ve lhůtě 15 dní zaplacen. Stěžovateli není zřejmé, proč platba nebyla uskutečněna či zaevidována krajským soudem, proto by usnesení o zastavení řízení mělo být zrušeno, a to až do objasnění celé záležitosti a kontroly plateb. Stěžovatel již jednou soudní poplatek řádně zaplatil, ten mu byl v důsledku odmítnutí žaloby vrácen. I tentokrát jej prostřednictvím svého otce zaplatil. Důsledkem zastavení řízení je nemožnost stěžovatele hájit svá práva.

[4] Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že po podání kasační stížnosti krajský soud opětovně ověřil úhradu soudního poplatku v dané věci, avšak účtárna krajského soudu jeho zaplacení neeviduje. Proto Nejvyšší správní soud vyzval stěžovatele, aby se k této skutečnosti vyjádřil a tvrzení o zaplacení soudního poplatku případně dále doložil. Na to stěžovatel reagoval sdělením, že jeho otec složil dne 6. 9. 2022 v ranních hodinách na svůj účet částku ve výši 25 000 Kč, avšak dotazem u banky zjistil, že příkaz k úhradě na účet krajského soudu nebyl proveden z důvodu nedostatku prostředků k provedení platby. Toto sdělení otec stěžovatele obdržel až poté, kdy uplynula lhůta pro zaplacení soudního poplatku za žalobu. Proto se stěžovatel domnívá, že jednoznačně došlo k pochybení banky, za které není nijak odpovědný, neboť na účtu otce stěžovatele byl k okamžiku podání příkazu k úhradě dostatek peněžních prostředků. Zastavení řízení o žalobě z důvodu nezaplacení soudního poplatku pro něj představuje značnou a neodstranitelnou újmu, neboť mu je tím znemožněn přístup k soudu. To představuje vyšší hodnotu než zájem státu na příjmu ze soudního poplatku, neboť ten stěžovatel uhradil dodatečně, což doložil kopií příkazu k úhradě na částku 3 000 Kč ze dne 14. 11. 2022.

[5] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v mezích rozsahu kasační stížnosti a v ní uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Kasační stížnost není důvodná.

[7] V nyní projednávané věci je nesporné, že po zrušení usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby byl stěžovatel povinen k úhradě soudního poplatku, neboť původně uhrazený soudní poplatek mu byl vrácen. Stěžovatel rovněž nijak nesporuje, že jej krajský soud k opětovné úhradě soudního poplatku řádně vyzval a poučil o následcích jeho nezaplacení. Stěžovatel dále sám uvedl, že úhrada soudního poplatku z bankovního účtu jeho otce nebyla ve stanovené lhůtě provedena, tedy není ani sporné, že soudní poplatek nebyl na účet soudu včas (ve stanovené lhůtě) zaplacen. Stěžovatel pouze namítá, že by za tuto skutečnost neměl nést odpovědnost a negativní následky s tím spojené.

[8] Podle § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, platí, že *nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí v délce alespoň 15 dnů; výjimečně může soud určit lhůtu kratší. Po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. K zaplacení poplatku po marném uplynutí lhůty se nepřihlíží.*

[9] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. *soud řízení usnesením zastaví, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon*.

[10] Kasační stížnost proti usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku slouží k ochraně účastníka před nezákonností tohoto usnesení či postupu krajského soudu předcházejícího jeho vydání. Lze se jí bránit například proti zastavení řízení poté, co soud stanovil účastníkovi k dodatečnému zaplacení soudního poplatku příliš krátkou lhůtu, proti zastavení řízení bez řádného poučení o následcích nezaplacení soudního poplatku ve výzvě k jeho dodatečnému zaplacení, proti zastavení řízení za situace, kdy výzva k dodatečnému zaplacení soudního poplatku nebyla účastníkovi řízení či jeho zástupci řádně doručena, proti zastavení řízení za situace, kdy účastník soudní poplatek ve skutečnosti zaplatil, avšak soud tuto skutečnost nepostřehl či řádně nezohlednil, proti zastavení řízení z důvodu, že soud měl neoprávněně za to, že účastník poplatkové povinnosti podléhá či že soudní poplatek má být v jeho věci placen ve vyšší částce, než zákon ve skutečnosti stanoví, proti zastavení řízení předtím, než bylo pravomocně rozhodnuto o žádosti účastníka o osvobození od soudního poplatku, či proti zastavení řízení bez toho, aby byl účastník po vydání usnesení o zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků znovu vyzván k zaplacení poplatku v dodatečné přiměřené lhůtě (viz usnesení NSS ze dne 8. 9. 2005, čj. Na 225/2005-110, čj. 765/2006 Sb. NSS).

[11] Krajský soud postupoval v řízení řádně a dostál všem zákonným požadavkům na výzvu k uhrazení soudního poplatku, a to včetně poučení. Stěžovatel namítá, že k nezaplacení soudního poplatku došlo kvůli pochybení banky. Přestože stěžovatel toto tvrzení ani dostatečně nedokládá (především není zřejmý čas podání příkazu – ten navíc výslovně upozorňuje na to, že není potvrzením o zpracování příkazu), určující je, že ani případné pochybení banky nemůže být pro posouzení zákonnosti usnesení krajského soudu rozhodné. Účastník řízení totiž při úhradě soudního poplatku bezhotovostní platbou splní svou poplatkovou povinnost včas pouze tehdy, je-li platba ve stanovené lhůtě připsána na účet příslušného soudu. Samotné zadání platebního příkazu proto není rozhodující a na odpovědnosti účastníka řízení za úhradu soudního poplatku nic nemůže změnit (k tomu dále srov. např. rozsudky NSS ze dne 28. 3. 2018, čj. 8 Afs 37/2018-51, č. 3734/2018 Sb. NSS, ze dne 12. 4. 2012, čj. 9 Afs 7/2012-49, ze dne 7. 2. 2018, čj. 2 As 3/2018-32, a ze dne 29. 11. 2019, čj. 5 Afs 318/2019-21). Stěžovatel měl možnost soudní poplatek uhradit několika způsoby (bezhotovostním bankovním převodem, kolky zaslanými poštou a hotovostně na pokladně soudu), přičemž z hlediska splnění povinnosti stanovené soudem nese pouze on sám odpovědnost za to, byla-li tato povinnost včas splněna. Pakliže se stěžovatel (resp. jeho otec) o „osud“ zadané platby dále nijak nezajímal, nelze nyní k jeho argumentaci z hlediska důvodnosti kasační stížnosti přihlížet. Bylo na něm, aby se ujistil, že platba bude z účtu provedena a že na něm budou k okamžiku provedení platby peněžní prostředky (tím spíše, pokud je otec stěžovatele vložil na účet téhož dne, kdy zadal příkaz k úhradě). Stěžovatel se tak bez dalšího spoléhal na včasné provedení platby, aniž by se o její úhradě dále jakkoliv přesvědčil. O neprovedení platby se zcela očividně zajímal až v návaznosti na výzvu Nejvyššího správního soudu, neboť podle obsahu kasační stížnosti měl za to, že platba byla řádně provedena. Takovou neobezřetnost nelze v řízení o kasační stížnosti proti napadenému usnesení jakkoliv napravit (jakkoliv se to s ohledem na včasnou úhradu poplatku v předchozím řízením může jevit přísné), a to ani později provedenou platbou na účet krajského soudu. K později zaplacenému soudnímu poplatku totiž nelze dle § 9 odst. 1 *in fine* zákona o soudních poplatcích přihlížet, přičemž ústavnost tohoto ustanovení stvrdil i Ústavní soud v nálezu ze dne 30. 3. 2021, sp. zn. Pl. 9/20 (a např. již v usnesení ze dne 15. 5. 2018,

sp. zn. IV. ÚS 1334/18, Ústavní soud konstatoval, že dané ustanovení je jednoznačné a neumožňuje odchylný výklad). Proto ani nelze nijak poměřovat následky, jaké má zastavení řízení o žalobě do sféry a práv stěžovatele, oproti veřejnému zájmu na výběr soudních poplatků.

[12] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[13] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalované nevznikly žádné náklady, proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. listopadu 2022

Milan Podhrázký
předseda senátu